

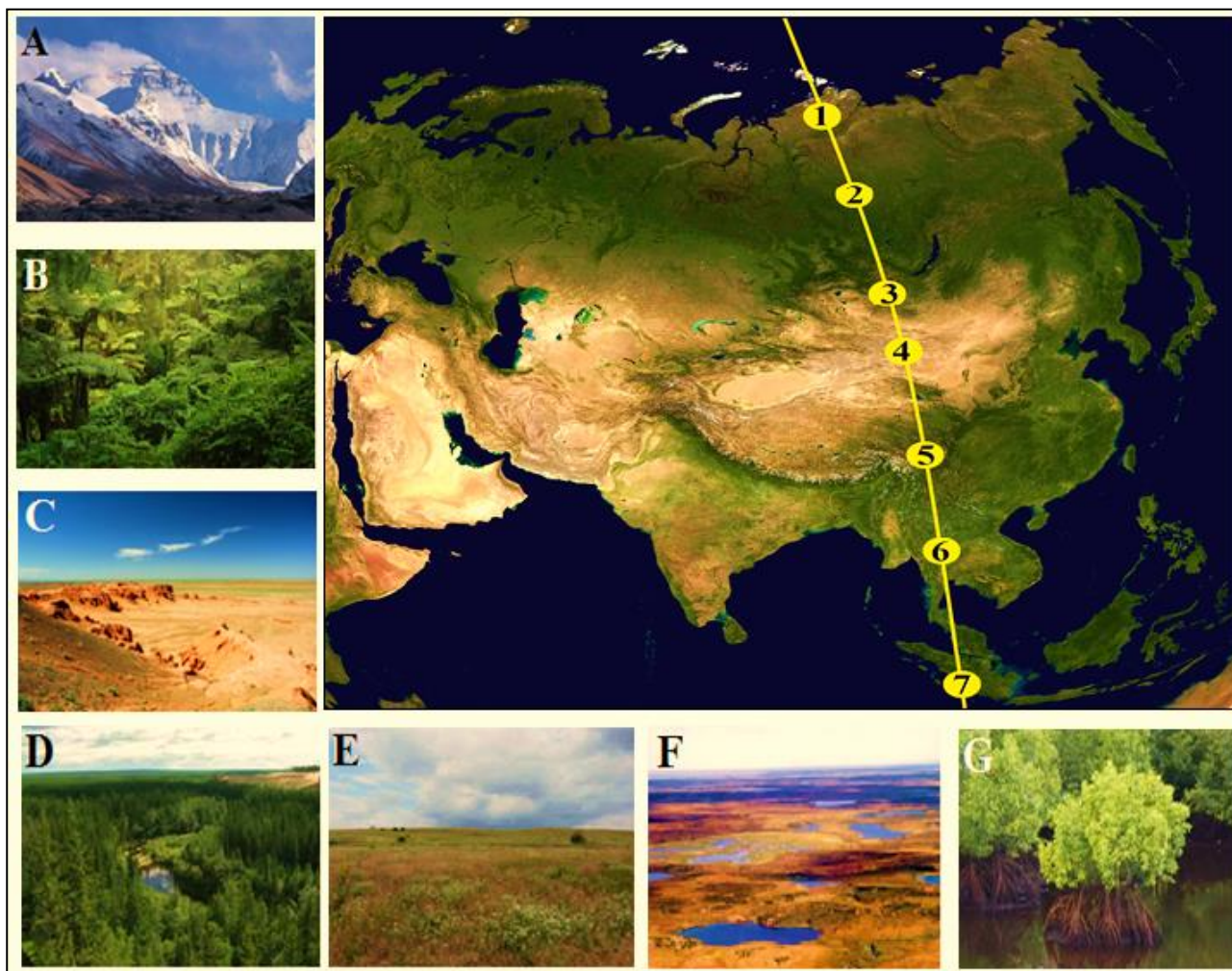
**CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA NAȚIONALĂ
4 - 10 aprilie 2015, Cluj Napoca**

CLASA a XI-a

SUBIECTELE PENTRU PROBA TEORETICĂ SCRISĂ

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Harta de mai jos prezintă traseul meridianului de 100° longitudine estică prin continentul Asia și se referă la **subiectele I și II**.



Subiectul I (22 puncte)

Precizați:

1. denumirea tipurilor de medii geografice traversate de acest meridian și marcate, pe hartă, cu numere de la 1 la 7.
2. corelația dintre mediile geografice marcate, pe hartă, cu numere de la 1 la 7 și imaginile corespunzătoare fiecărui tip de mediu marcat cu litere de la A la G.
3. două argumente, care justifică impactul antropic în mediul geografic marcat pe hartă cu numărul 6.
4. două activități economice cu impact în mediul geografic marcat, pe hartă, cu numărul 2.
5. patru unități de relief și două peninsule străbătute de meridianului de 100° long. E.
6. patru specii de arbori cu valoare economică din mediul geografic marcat, pe hartă, cu numărul 6.

7. numărul cu care este marcat, pe hartă, tipul de mediu geografic în care s-a înregistrat temperatura minimă absolută a aerului (-78°C).
8. un tip de hazard:
 - a. **climatic** - pentru mediul geografic marcat, pe hartă, cu numărul 1.
 - b. **geomorfologic** - pentru mediul geografic marcat, pe hartă, cu numărul 5.
 - c. **hidrologic** - pentru mediul geografic marcat, pe hartă, cu numărul 6.
 - d. **endogen** - pentru mediul geografic marcat, pe hartă, cu numărul 7.

22 puncte

Subiectul II (14 puncte)

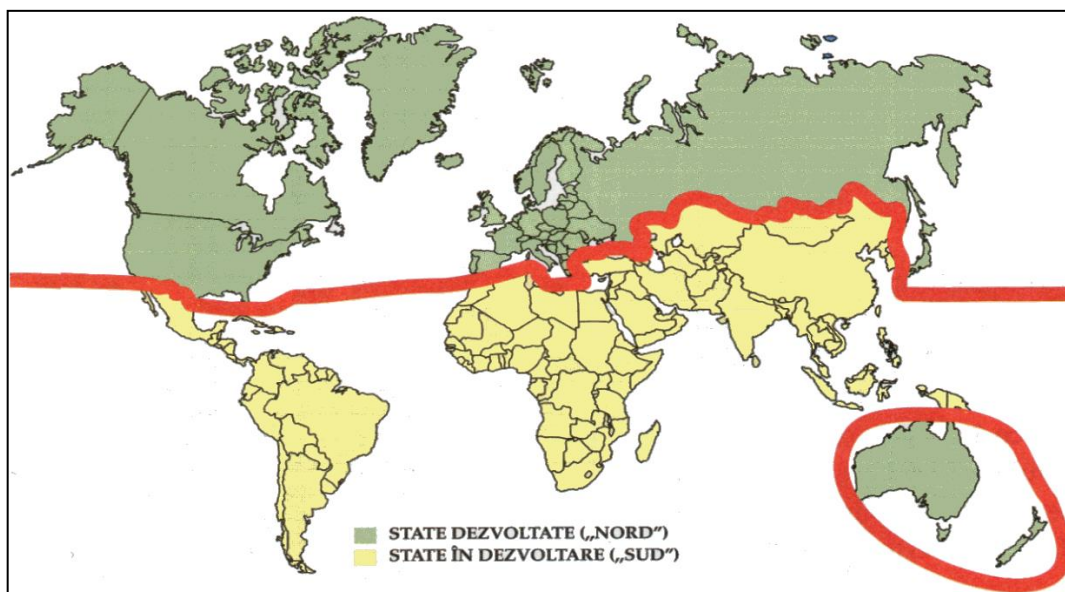
Explicați:

1. fragilitatea mediului geografic marcat, pe hartă, cu numărul 4, prezentând două argumente.
2. rolul unui factor geoeologic care condiționează localizarea și extinderea spațială a tipului de mediu geografic marcat, pe hartă, cu numărul 5.
3. fertilitatea scăzută a solurilor din mediile geografice marcate, pe hartă, cu numerele 1 și 7, prezentând câte o cauză pentru fiecare tip de sol.
4. faptul că în mediile marcate, pe hartă, cu numerele 3 și 4 bat vânturi violente și încărcate cu praf, prezentând două cauze.

14 puncte

Subiectul III (25 puncte)

Harta de mai jos prezintă diferențieri teritoriale în funcție de nivelul de dezvoltare al statelor pe cele două categorii de state.



A. Precizați:

1. câte două stadii ale tranziției demografice specifice fiecărei categorii de state.
2. asocierea corectă a fenomenelor „baby boom” și „baby crunch” cu fiecare dintre cele două categorii de state.
3. câte trei factori care influențează durata medie a vieții (speranța de viață la naștere) pentru fiecare dintre cele două categorii de state.
4. numele a două state dezvoltate din Asia de Est și Sud-Est incluse în „Sud”, precum și denumirea generică sub care acestea sunt cunoscute.
5. două sectoare de activitate predominante în viața economică a „Sudului”.

B. Explicați:

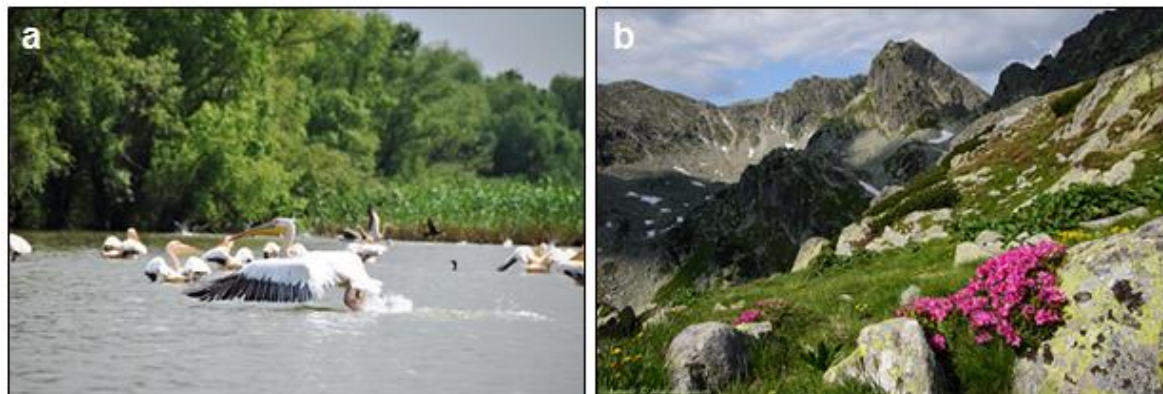
1. Diferențierile dintre cele două categorii de state sub aspectul implicării/integrării resurselor umane în dezvoltare, prezentând câte două argumente pentru fiecare categorie de state.
2. Exodul „intelenței” din „Lumea nordică” (America de Nord și Europa) spre „Lumea sudică” (Arabia Saudită), prezentând două argumente.

25 puncte

Subiectul IV (13 puncte)

Conservarea și ocrotirea mediului înconjurător reprezintă o problemă stringentă a omenirii, conturată după jumătatea secolului XX și acută în zilele noastre.

Imaginile de mai jos, marcate cu literele **a** și **b**, prezintă arii protejate din România.



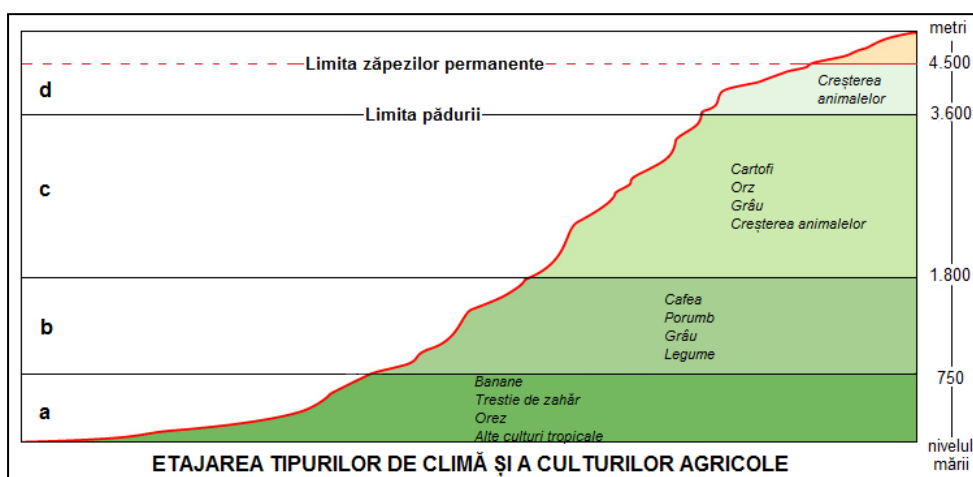
Precizați:

1. denumirea ariei protejate din imaginea marcată cu litera **a**.
2. denumirea ariei protejate din imaginea marcată cu litera **b**, știind că reprezintă primul parc național din România.
3. din ce categorie internațională de areale protejate fac parte cele două arii naturale identificate la punctele 1 și 2.
4. zonele funcționale (structura funcțională) specifice acestor arii naturale aflate în patrimoniul mondial.
5. câte o trăsătură/caracteristică specifică fiecăreia dintre zonele funcționale precizate la punctul 4.
6. denumirea agenției specializate din cadrul O.N.U., care are ca misiune, printre altele, și menținerea unei liste cu ariile naturale care fac parte din patrimoniul mondial.

13 puncte

Subiectul V (16 puncte)

Componentele mediului și relațiile între acestea sunt condiționate de manifestarea unor factori geocologici. Desenul schematic de mai jos prezintă o astfel de condiționare, evidentă în nordul Americii de Sud, în cadrul Cordilierii andine.



Precizați:

1. tipul de mediu la care face referire desenul schematic de mai sus.
2. doi factori geocologici care condiționează etajarea acestui tip de mediu.
3. denumirea locală/regională a etajelor climatice marcate, pe desen, cu litere de la **a** la **d**.
4. câte două tipuri de peisaje naturale/antropice caracteristice pentru fiecare dintre etajele marcate cu literele **a**, **b**, **c** și **d**.
5. denumirea a două orașe-capitală situate în tipul de mediu identificat la punctul 1.

16 puncte

**CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA NAȚIONALĂ
4 - 10 aprilie 2015, Cluj Napoca
CLASA a XI-a
BAREM DE EVALUARE - PROBA TEORETICĂ SCRISĂ**

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.

Subiectul I 22 puncte

Se acordă **22 puncte** astfel:

1. Se acordă **3,5 puncte**, câte **0,5 puncte** pentru fiecare tip de mediu geografic identificat corect:
1 - mediul de tundră/subpolar; 2 - mediul pădurilor de conifere/taiga/temperat rece; 3 - mediul semiarid cu peisaj de stepă și silvostepă/temperat uscat; 4 - mediul temperat arid/deșerturilor temperate; 5 - mediul montan; 6 - mediul tropical umed cu două anotimpuri/pădurilor musonice/tropical musonic; 7 - mediul pădurilor ecuatoriale/pădurilor de mangrove.
2. Se acordă **3,5 puncte**, câte **0,5 puncte** pentru fiecare corelație corect precizată:
1 - F; 2 - D; 3 - E; 4 - C; 5 - A; 6 - B; 7 - G.
3. Se acordă **3 puncte** pentru precizarea a oricare două argumente dintre: extinderea habitatelor/extinderea terenurilor agricole/extinderea căilor de comunicație/valorificarea economică a lemnului/extinderea platformelor industriale ș.a.
4. Se acordă **2 puncte** pentru precizarea a oricare două activități economice dintre: exploatarea lemnului/extragerea resurselor de subsol/extinderea căilor de comunicație/prelucrarea industrială a resurselor/extinderea suprafețelor cu pășuni și terenuri agricole ș.a.
5. Se acordă **3 puncte** astfel:
 - câte **0,5 puncte** pentru precizarea a oricare patru unități de relief dintre: Câmpia Siberiei de Nord/Podișul Siberiei Centrale/Munții Saian/Podișul Gobi/Munții Nan-Șan/Munții Daxue/Podișul Șhan/Câmpia Menam.
 - câte **0,5 puncte** pentru precizarea a oricare două peninsule dintre: peninsula Taimîr/peninsula Indochina/peninsula Malacca.
6. Se acordă **2 puncte**, câte **0,5 puncte** pentru oricare specie de arbore dintre: teck/abanos/mango/bambus/santal/palisandru/arborele de cauciuc/arborele de cafea/arborele de scorțișoară/palmierul de vin/palmierul de ulei ș.a.
7. Se acordă **1 punct** pentru precizarea numărului **2**.
8. Se acordă **4 puncte**, câte **1 punct** pentru un tip de hazard corect precizat:
 - a. climatic: viscol/ceață/polei ș.a. pentru mediul geografic marcat, pe hartă, cu numărul **1**.
 - b. geomorfologic: prăbușiri/avalanșe/alunecări de teren/curgeri de noroi ș.a. pentru mediul geografic marcat, pe hartă, cu numărul **5**.
 - c. hidrologic: inundații pentru mediul geografic marcat, pe hartă, cu numărul **6**.
 - d. endogen: cutremure de pământ/erupții vulcanice pentru mediul geografic marcat, pe hartă, cu numărul **7**.

Total Subiectul I (1+2+3+4+5+6+7+8) = 22 puncte

Subiectul II 14 puncte

Se acordă **14 puncte** astfel:

1. Se acordă **4 puncte**, câte **2 puncte** pentru fiecare argument corect.
Exemplu de răspuns: cantitate redusă de biomasă/calitatea substratului în susținerea unor ecosisteme complexe/intervenție antropică prin pășunat excesiv/climat temperat deșertic (temperatura medie anuală de 4,3°C; temperatura medie iarnă -12,8°C; vara 20°C; amplitudinea termică de 35,7°C; precipitațiile medii anuale de 125 mm)/vânturi intense/insolație-dezagregare/număr redus de specii vegetale și faunistice/număr redus de indivizi în cadrul unei specii.
2. Se acordă **2 puncte** pentru răspunsul corect: dinamica scoarței terestre/circuitele și ciclurile geologice/mișcările orogenetice/vulcanism ș.a. - condiționează localizarea și extinderea spațială a mediului montan.
3. Se acordă **4 puncte**, câte **2 puncte** pentru fiecare cauză corectă.
Exemplu de răspuns:
- solurile de tundră sunt acide datorită proceselor de dezagregare a rocilor și a alterării chimice reduse ș.a.

- solurile din pădurea ecuatorială au puțin humus din cauza descompunerii rapide a materiei organice moarte datorită bacteriilor și din cauza spălării produșilor rezultați din descompunere datorită precipitațiilor abundente.

4. Se acordă 4 puncte, câte 2 puncte pentru fiecare cauză corectă.

Exemplu de răspuns: acțiunea centrilor barici/configurația reliefului/lipsa vegetației arboricole/amplitudini termice mari/dezagregare/covor vegetal discontinuu/vânt intens/deflație și coraziune ș.a.

Total Subiectul II (1+2+3+4) = 14 puncte

Subiectul III 25 puncte

A. Se acordă 17 puncte astfel:

1. Se acordă 4 puncte, câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect:

- statele Nordului dezvoltat: - stadiul 4/terțiar/stagnare,
- stadiul 5/societate informațională/declin demografic,
- statele Sudului în dezvoltare: - stadiul 2/societate industrială/explozie demografică,
- stadiul 3/ritmul de creștere al populației în scădere.

2. Se acordă 2 puncte, câte 1 punct pentru fiecare asociere corect precizată:

- fenomenul „baby boom” - statele Sudului în dezvoltare,
- fenomenul „baby crunch” - Statele Nordului dezvoltat.

3. Se acordă 6 puncte, câte 1 punct pentru fiecare factor corect precizat.

Exemplu de răspuns:

- în statele Nordului dezvoltat: valorile scăzute ale mortalității infantile (în jur de 10 ‰)/calitatea superioară a serviciilor medicale asigurate populației/infrastructura edilitară de nivel superior/nivelul superior al veniturilor/durata mai lungă a concediilor/calitatea alimentației ș.a.
- în statele Sudului în dezvoltare: valorile ridicate ale mortalității infantile (în jur de 70 ‰)/populația afectată de fenomenul subnutriției/calitatea precară a serviciilor de sănătate/afectarea populației de maladii periculoase (virusul HIV, Ebola ș.a.)/inexistența sau starea precară a infrastructurii edilitare (problema alimentării cu apă, a canalizării ș.a.)/malnutriție ș.a.

4. Se acordă 3 puncte astfel:

- câte **1 punct** pentru fiecare stat independent sau teritoriu cu statut special (total **2 puncte**) corect precizat: Coreea de Sud, Singapore, Hong Kong, Taiwan ș.a.
- **1 punct** pentru denumirea - ”tigrii asiatici”.

5. Se acordă 2 puncte, câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect: sectorul primar și sectorul secundar.

Total (1+2+3+4+5) = 17 puncte

B. Se acordă 8 puncte astfel:

1. Se acordă 4 puncte, câte 1 punct pentru fiecare explicație/argument corect prezentat.

Exemplu de răspuns:

- în statele Nordului dezvoltat: nivel ridicat de instruire a populației/structura ocupațională (predominante sunt sectoarele secundar și terțiar)/identificarea și dezvoltarea unor industrii de nișă (ex.: industria IT; industrii inovative ș.a.)/cultul muncii și atractivitate financiară dublată de un sistem de recompensare financiară personală/sisteme politice și sociale (ex. economie de piață, democrație ș.a.) ș.a.
- în statele Sudului în curs de dezvoltare: nivel redus de instruire și educație/exodul ”intelenței”/structură ocupațională (predominante sunt sectoarele primar și secundar)/atractivitate financiară redusă/sisteme politice și sociale restrictive (ex. dictaturi, conflicte, instabilitate politică ș.a.) ș.a.

2. Se acordă 4 puncte, câte 2 puncte pentru fiecare argument corect prezentat.

Exemplu de răspuns: atragerea de specialiști care dețin „know how” în activități economice (ex. industria extractivă a petrolului, petrochimie, construcții, turism, sănătate ș.a.)/„miraj” financiar/reinvestirea capitalului acumulat ș.a.

Total (1+2) = 8 puncte

Total Subiectul III (A+B) = 25 puncte

Subiectul IV 13 puncte

Se acordă **13 puncte** astfel:

1. Delta Dunării - 1,5 p.

2. Parcul Național Munții Retezat - 1,5 p.

3. Se acordă 2 puncte pentru răspunsul corect: rezervație a biosferei.

4. Se acordă **3 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare zonă funcțională corect precizată:
- zona strict protejată/zona centrală (naturală).
 - zona tampon.
 - zona de restaurare/zona de tranziție/economică.
5. Se acordă **3 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare trăsătură/caracteristică corect precizată:
- zona strict protejată/zona centrală (naturală): protecția strictă a ecosistemelor naturale.
 - zona tampon: estomparea efectelor asupra zonei strict protejate/în cadrul ei pot avea loc intervenții.
 - zona de restaurare/zona de tranziție: dezvoltarea activităților economice într-un mod durabil.
6. Se acordă **2 puncte** pentru răspunsul corect: U.N.E.S.C.O.

Total Subiectul IV (1+2+3+4+5+6) = 13 puncte

Subiectul V 16 puncte

Se acordă **16 puncte** astfel:

1. Se acordă **2 puncte** pentru răspunsul corect: mediul montan andin.
2. Se acordă **2 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare factor corect precizat: desfășurarea altitudinală a reliefului/configurația culmilor/orientarea versanților ș.a.
3. Se acordă **4 puncte**, câte **1 punct** pentru fiecare etaj climatic corect precizat:
- a** - tierra caliente.
 - b** - tierra templada.
 - c** - tierra fria.
 - d** - tierra gelada.
4. Se acordă **4 puncte**, câte **0,5 puncte** pentru fiecare tip de peisaj natural/antropic corect precizat:
- a** - peisajul natural al pădurilor tropicale/peisajul agricol al culturilor de plante tropicale.
 - b** - peisajul pădurilor de foioase/peisajul agricol al culturilor de cafea/peisajul agricol al culturilor de cereale și legume.
 - c** - peisajul pădurilor de amestec/peisajul pădurilor de conifere/peisajul subalpin/peisajul agricol al culturilor de cereale și cartofi/peisajul agricol de creștere a animalelor.
 - d** - peisajul pășunilor alpine/peisajul agricol de creștere a animalelor/peisajul zăpezilor veșnice și al ghețarilor montani.
5. Se acordă **4 puncte**, câte **2 puncte** pentru fiecare oraș capitală corect precizat: Bogota, Quito, Lima, La Paz, Sucre.

Total Subiectul V (1+2+3+4+5) = 16 puncte

**OFICIU: 10 PUNCTE
TOTAL : 100 PUNCTE**

*Președinte,
Prof. Univ. Dr. Dănuț Petrea*

*Președinte executiv,
Inspector general MECȘ, Prof. Dr. Steluța Dan*

*Vicepreședinte,
Lect. Univ. Dr. Cristian Nicolae Boțan*

*Secretar,
Prof. Mari Elena Belciu*

Membri:

Semnătura

- 1. prof. Mioara Bulbucan**
- 2. prof. Daniela Drăgan**
- 3. prof. Denisiu Filip**
- 4. prof. Marius Puțanu**
- 5. prof. Zamfir Datcu**